

אלישזרי

אלכסנדר

סירקו

אוצר הנפט הישראלי בים הצפוני נמכר תמורת עונבות-הנאה למנהלים

ערב כלל במעשיהם. דוגמה קטנה לדרך בה מנהל אלכסנדר את החברה הממשלתית: לזיכרון רכשה החברה מכונית וולוו נאה. לסגנו, שפרש מן החברה, היתה מכונית פולו 504, שנק' נתה בשנת 1970. לאחר שפרש הסגן נתן אלכסנדר את המכונית לאשתו. לשאלות בעניין זה סירבו גם אלכסנדר וגם סירקין להשיב. בטענה שכל ענייני החברה חסויים מבחינה ביטחונית, כיוון שהיא עוסקת בנפט.

לפני כשנה הפך הים הצפוני ללהיט גדול, ומאותו רגע ואילך נראה היה כי אלכסנדר וסגנו עשו לעצמם חשבון מהיר: לשם מה להשקיע מאמצים בפיתוח חברה ממשלתית, כשאין תועלת למנהלים?

אלכסנדר מצא מייד בנק בריטי שלוש עיניים לזיכרון בים הצפוני, היה פוכן לתת הרבה תמורת זיכרון זה, ותמור' רות הוזכרונות האחרים באפרי' קה. כנגד זאת חתמו אלכסנדר וסגנו הסכם עם הבנק הבריטי, לפיו יעברו לע' בוד עבורו, בפיתוח הזכויות ובמימושם. תוכנית המכירה הוגשה לוועדת השרים

המכו בלפידות ובנפטא, וראו בחברת' הנפט הלאומית מתחרה בלתי רצויה. אך בינתיים התמנה דינשטיין כסגן שר' הביטחון, וענייני הנפט עברו לידי החשב הכללי של האוצר, דב בן-דוד. זה מצא באלכסנדר בן-ברית, עיכב את תהליכי פירוק החברה, החל מזורים לה כספים, להמשך פעילותה.

כך קרה דבר מוזר: הממשלה החליטה לחסל את החברה, ואילו האיש אותו מינתה הממשלה לפרק את החברה, החל מפתח אותה ומרחיב את פעילותה, בת' מיכת החשב הכללי של האוצר.

שתי חברות הנפט האחרות מחו מרות, ובסיומו של דבר הוחלט כי לפידות ונפטא תעסוקנה בחיפוש נפט בישראל, ואילו צבי אלכסנדר והחברה שלו יחפשו, עבור ישראל, נפט בחו"ל.

מ אז נתקבלה החלטה זו בסוף שנת 1968, הצליח אלכסנדר להשיג זיכור' נות'נפט באזורים טובים באפריקה. כך, למשל, רכשה החברה זיכרון בגאבון, מד' נה בה מצוי הנפט בכמויות מסחריות.

ד והי השערורייה הגדולה ביותר בתול' דות הנפט במדינה. הסערות שהתעוררו עדינה בפרשות כי גון נתיבי'נפט, נגעו לחשדות כי ראשי החברה השתמשו בה לתועלתם-הם. אך הנזק שנגרם למשק המדינה, באותם מיק' רים, היה קטן או אפסי.

אלם המעשה שיובא להלן הוא חסר' תקדים, שכן בו מכרו ראש חברת'הנפט הלאומית בנייד-עדישים, את סיכויה של מדינת-ישראל להפוך לבעלת מקורות-נפט עצומים — והם עשו זאת לתועלתם-הם-הם-הם.

ה "חברת-הנפט הלאומית", שהיא חברה ממשלתית, החזיקה בידה זכויות-נפט שלא יסולאו בפז, כי רחבי העולם. אחד הזכויות הללו היה 5% בים הצפוני, באזור בו התגלה נפט, והמחזה כעת את עתודת-הנפט העיקרית של העולם כולו.

ר ראשי "חברת-הנפט הלאומית" מכרו את כל הזכויות הללו לבנק בריטי בשכום אפסי — 700 אף לירות ישראליות! — הותירו את מדינת-ישראל עם יותר מ-30 מיל' וון לירות הפסדים, והם עצמם עבי' רו לכהן כמישרות מכובדות באותו בנק, לו מכרו את הזכויות.

זכויות לאשת המנהל
זוהי המכונית פולו 504 מס' 278068, הרשומה על שם חברת-הנפט הלאומית. המכונית נקנתה עבור מי שהיה סגן-מנכ"ל החברה, ואחרי פרישתו נמסרה לשימוש אשת המנכ"ל. המכונית צולמה חונה ליד בית המנכ"ל אלכסנדר, כאשר זה שהה בחו"ל.

הכלכליים, שאישרה אותה, כנראה בתוס'לב. מקור בוועדת השרים הכל' כלים, מסר כי החומר שהונח לפנייהם היה זה שהוכן על-ידי חברת-הנפט הלאומית עצמה, לא נבדק על-ידי גוף בייטראלי.

30 מיליוני הלירות שהושקעו בחברת' הנפט הלאומית — ירדו לטימיון. כאשר תחזיר ישראל למצריים את שדות הנפט באבירודס, תיוותר תלויה לחלו' טין בנפט של אחרים. אוראו תוכל להיז' כר, באנחה כבדה, כי פעם החזיקה בידה 5 אחוזים שלמים משדה-הנפט העשיר ביר' תר בעולם, מכרה אותה, אחרי שנודע כבר ערכו האמיתי, במחירה של דירת-פנטהאון חדשה ממוצעת בצפון תל-אביב.

כן רכשה זכויות לחיפוש-נפט בגאנה, חבש ומדיסקר. אך הצימוק שבעונה היה הזיכרון בים הצפוני, שהעניק לחברה 5 אחוזים משדה-הנפט האדיר שם.

מועצת-המנהלים הורכבה מאנשים בעלי רצון טוב, שלא התערבו כימעת במעשיהם של אלכסנדר וסגנו. ישראל אליעזרי, יושב' ראש מועצת-המנהלים הוא יצחק סירקין, שהוא גם יו"ר מועצת-המנהלים של לפידות, נפטא ונתיבי'נפט.

כשם של ידע מה קורה בנתיבי'נפט, כך אין סירקין יודע מה קורה בחברת' הנפט הלאומית. למרות שהוא משמש כי יו"ר-בשכר, כלומר מקבל משכורת כדי לבדוק את מעשי המנהלים, אין הוא מת'

ד עניין כולו התנהל בסודיות, בד' ממה נמורה, מחשש שמא יתגלה ויח' שוף מאחורי קופת-שרצים רוחשת-ביוני' נות.

כיום ידוע, כי תוך ארבע-חמש שנים תפיק בריטניה לבדה, משדות-הנפט ש' בזכויותיהם היא מחזיקה, 150 מיליוני טונות נפט לשנה! (ישראל צורכת עתה 6 מיליון טון לשנה). פרט לבריטניה מח' זיקות חברות-נפט נוספות, מארצות שו' נות, בזכויות בים הצפוני.

כל המדינות הללו רואות בזכויות אלה את אוצרן הבלום, שומרות עליו מכל מישמר. כולן — פרט למדינת-ישראל, חברת-הנפט הלאומית, שמכרה בימים אלה את כל זכויותיה על הנפט בים הצפוני לבנק הבריטי, נוסדה בשנת 1958 על-ידי נחום שמיר, מי שניהל קודם-לכן את מישלחת השילומים בגרמניה.

שמיר ניהל את החברה עד שנת 1962, ובמשך אותן ארבע שנים השקיעה החברה מיליוני לירות בחיפוש-נפט בישראל, ללא הצלחה. משך השנים הוקמו עוד שתי חבר' רות: לפידות ומצאה נפט בחלק, ונפטא שגילתה שדות גז טבעי בוהרה. מנכ"ל נפטא היה יצחק סירקין, ומנכ"ל לפידות, מרדכי חן, לשעבר חבר קיבוץ אשקים.

בשנות השישים הצטרף לחברת לפידות רביסרן צעיר בשם צבי אלכסנדר, כסג' גו של חן. הניגודים בין השניים, ומוצאם השונה — זה מהקיבוץ וזה מצבא-הקבע, גרמו לקרע בין השניים, ובשנת 1966 פרש אלכסנדר מלפידות ותמנה כאחראי לפירוק חברת-הנפט הלאומית מטעם ה' ממשלה.

ההחלטה לפרק את חברת-הנפט הלאומית נתקבלה לאחר שצברה 30 מיליון לירות הפסדים. הלחץ העיקרי לפירוק בא מטעם סינחס ספיר וד"ר צבי דינשטיין, האחראי לדלק מטעם האוצר או. השניים

עית ויחסים הוגנים בקרב הפירסומאים, ובהעדר חוק, ניתן לבצע זאת רק בשיחוף פעולה עם העיתונאים.

שביתת מודעות. למחרת הישיבה ה' משותפת, חסרת-התוצאות, נדהמו הפירסומאים לקבל אולטימטום בכתב מידי העיתור' גים היומיים: החל מיום א' השבוע הועלו המחירים. "בלי הודעה מוקדמת!" קרא פלד הבלונדי. "איך זה ייתכן? הרי צרי' כים לתכנן מסע-פירסום זמן רב מראש. איך אפשר לבצע דבר כזה מיום ליום?" פלד, הפירסומאי, היכנן מיבצע גבי

פירסומאי מרד — מול אולטימטום

די: הכרות "שביתת מודעות". כדי לצמ' צם את מיגור ההתקפה, הוחלט להטילה תחילה על עיתון אחד בלבד. הפור נפל על נח מוס, המו"ל של ידיעות אחרונות. בראשית השבוע הודיעו הפירסומאים ל' צהרון זה, שהחל מיום ד' לא יקבלו עוד מודעות משום מפרסם.

אם לא תוכנן ברע האחרון שביתת' נשק, תפרוץ המילחמה כמתוכנן. יהיה זה מיבחן-התשה: מי יוכל להחזיק מעמד זמן רב יותר — העיתונים בלי המודעות הדרור' שות לכיסוי הוצאותיהם, או הפירסומאים בלי הקומיסיון שעליו מתקיימים.

דרכי חיים

דינו של חולה

דינו של חייל-משוחרר חולה

כדין פושע מועד

רחוב 60 ביפו גם את שנת הצהריים שלו. אפילו מיסעדת יונס, המלאה בדרך' כלל בשעה זו של היום, היתה ריקה-למחצה.

לפתע נעצרה מכונית מדגם פולקסוואגן. מחוכה ירד גבר צעיר. הוא נכנס לבית' הקפה, וכעבור כשתי דקות יצא אל מכוניתו. הוא לא הספיק אפילו לפתוח את הדלת. ממכונית שהגיעה באותו רגע ונעצרה לידו, זינקו בלשי מחלק-הסמים של מישט' רת תל-אביב. בחיפוש מהיר על גופו של הצעיר נמצאה, לטענת המישטרה, כמות זעירה של אופיום. למנה אחת בלבד. **דינו של חולה.** הצעיר לא היה פנים חדשות לגבי הבלשים. היה זה פרנק מילר, עולה-חדש מארצות-הברית, נשוי ואב לילד, חושב רמז-אביב.

פרנק יפה-התואר, שעלה ארצה לפני חמש שנים, אינו מסוג הדגים אותם רגיי' לים בלשי המדור' להעלות כבחתם. הוא הגיע לישראל, לביקור מליד לאחר שיחרורו מצבא ארה"ב, התאהב בארץ והחליט להשי' תקע בה. הוריו התנגדו לכך בכל תוקף. אביו, יהודי עשיר היושב בגרמניה, העדיף לראות בנו מסתדר בעסקיו של אביו. אך פרנק לא ויתר. "פה אני מרגיש הופשי", אמר תמיד, "פה הבית שלי".

אך מה שלא רבים יודעים הוא, כי פרנק הוא תוצר קלאסי של מילחמת וייטנאם. מחלתו של פרנק היא מחלתם של אלפי חיילים אמריקאים ששבו הביתה מן ה' מילחמה כשהם מכורים-לסם. אך למישטרה, כל זה אינו משנה. הנסי' בות בהן גוגע במחלתו גם הן אינן משנות את העובדה שדינו של פרנק מילר, מבחי' נת החוק הישראלי, הוא כדין כל מי ש' קשר לו עם עיסקיהם-הם.